

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 745

31 Μαΐου 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Υποβολή τιμοκαταλόγων από τα κάθε είδους φροντιστήρια, ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, εργαστήρια ελευθέρων σπουδών και ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και τροποποίηση του άρθρου 2 της ΑΔ 3/2010... 1
Ρύθμιση θεμάτων τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης νεκρών..... 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Α4-587 (1)
Υποβολή τιμοκαταλόγων από τα κάθε είδους φροντιστήρια, ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, εργαστήρια ελευθέρων σπουδών και ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και τροποποίηση του άρθρου 2 της ΑΔ 3/2010.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:
1. Τον Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α/1985), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το Π.Δ 63/05 «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 98/Α/2005).
3. Το Π.Δ 397/88 «Οργανισμός του Υπουργείου Εμπορίου» (ΦΕΚ 185/Α/1988), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το Ν.Δ. 96/73, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 784/78, το Ν. 1316/83 (ΦΕΚ 3/Α/11.1.1983) και το Ν. 1965/91 (ΦΕΚ 146/Α/29.9.1991), το Ν. 1969/91 (ΦΕΚ 167/Α/30.10.1991), το Ν. 2992/02 (ΦΕΚ 54/Α/20.03.02), το Ν. 3408/05 (ΦΕΚ 272/Α/4.11.05), το Ν. 3730/08 (ΦΕΚ 262/Α/23.12.2008), το Ν. 3790/09 (ΦΕΚ 143/Α/7.08.2009), Ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6/Α/26.1.2010) και το Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53Α/31.03.2010).
5. Το Ν.Δ. 136/46 «Περί Αγορανομικού Κώδικα» (ΦΕΚ 298/Α/1946), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού.
6. Το Π.Δ. 185/09 «Ανασύσταση του Υπουργείου Οικονομικών, συγχώνευση του Υπουργείου Οικονομίας και

Οικονομικών με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και μετονομασία του σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, μετατροπή του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης σε Γενική Γραμματεία Μακεδονίας-Θράκης και υπαγωγή στο Υπουργείο Εσωτερικών της Γενικής Γραμματείας Μακεδονίας-Θράκης και της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής» (ΦΕΚ 213/Α/2009).

7. Το Π.Δ 187/09 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 214/Α/2009)

8. Το Π.Δ 189/09 «Καθορισμός και κατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 221/Α/2009).

9. Την Α.Δ 7/09 «Τροποποίηση και νέα κωδικοποίηση Αγορανομικών Διατάξεων, εκδοθεισών μέχρι και 14-5-09» (ΦΕΚ 1388/Β/2009) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

10. Την ανάγκη λήψης μέτρων για την παρακολούθηση και εξέλιξη των τιμών των παρεχομένων υπηρεσιών από ορισμένα εκπαιδευτήρια, με γνώμονα πάντα την διασφάλιση και προστασία των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι διαμορφούμενες ανωτέρω τιμές επηρεάζουν τον Τιμαριθμικό Δείκτη.

11. Την ανάγκη τροποποίησης ορισμένων άρθρων της Α.Δ.7/09 που αφορούν τα φάρμακα, στα πλαίσια της ομαλής εμπορίας-διακίνησης-διάθεσης του είδους και συγκεκριμένα της ΑΔ 3/2010.

12. Το γεγονός ότι από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τα κάθε είδους Φροντιστήρια, Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, Ιδιωτικοί Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί υποχρεούνται να καταθέτουν σε ηλεκτρονική μορφή στη Δ/ση Παρατηρητηρίου Τιμών και Τιμοληψιών της ΥΠ.Ε.Α της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (email: ftsirog@e-prices.gr) το αργότερο μέχρι την 31η Μαΐου εκάστου έτους τιμοκατάλογο των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.

Άρθρο 2

Η περίπτωση δ του άρθρου 2 της Αγορανομικής Διατάξης 03/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Οι τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων που ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της παρούσας αγορανομικής διάταξης, εξακολουθούν να ισχύουν έως και 21-5-2010 για τις φαρμακαποθήκες και έως και 2-6-2010 για τα φαρμακεία.»

Άρθρο 3

1. Η παρούσα ισχύει σε όλη τη χώρα από την επομένη της ανακοίνωσης της στον ημερήσιο τύπο, πλην του άρθρου 2 η ισχύς του οποίου αρχίζει από 18/5/2010.

2. Οι παραβάτες της παρούσας διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τον ισχύοντα Αγορανομικό Κώδικα.

3. Η παρούσα αγορανομική Διάταξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Μαΐου 2010

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΛΟΥΚΙΑ - ΤΑΡΣΙΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

Αριθμ. οικ. 20232 (2)
Ρύθμιση θεμάτων τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ -
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν. 3448/06 (ΦΕΚ 57Α/06) «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

2. Τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος υπ' αρ. 31/12.03.2009 (ΦΕΚ 49Α/09) «Προϋποθέσεις καθορισμού των χώρων δημιουργίας Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών, όροι και έλεγχος της λειτουργίας τους και ειδικότερες προϋποθέσεις για την αποτέφρωση νεκρών».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1650/86 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α 160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.λ.π.» (ΦΕΚ 91Α/86).

4. Τις διατάξεις του Ν. 3325/2005 (ΦΕΚ 68Α/05) «Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις».

5. Τις διατάξεις του Π.Δ. υπ. αριθμ. 189/5.11.2009 (ΦΕΚ 221 Α) «Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων».

6. Τις διατάξεις της ΥΑ 3046/304/1987 «Κτιριοδομικός Κανονισμός» (ΦΕΚ 59Δ/87).

7. Τις διατάξεις Προεδρικού Διατάγματος υπ' αρ. 16/18.01.1996 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 10Α/96).

8. Την ΚΥΑ 11104/703/Φ104/2003 «Διαδικασία Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων κλπ» (ΦΕΚ 332Β/03).

9. Την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1997 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕΛ 73/5/14.3.97).

10. Τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α137) όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 (παρ. 2 περ. α) του Ν. 2469/1997 «περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 38Α/85).

11. Την ΚΥΑ Η.Π. 15393/2332/5.8.02 (ΦΕΚ 1022Β/02) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/86 (Α' 160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/02 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.α. (ΦΕΚ 91Α/86)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

12. Την ΚΥΑ 22912/1117 (ΦΕΚ 759Β/05) «Μέτρα και όροι για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση των αποβλήτων».

13. Τις διατάξεις της υπ' αριθ. 50910/277/2003 ΚΥΑ «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης» (ΦΕΚ 1909Β/03)

14. Την ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/689/ΕΟΚ κλπ» (ΦΕΚ 383Β/06)

15. Τις προδιαγραφές υπ' αριθμ. VD13891 της ένωσης Γερμανών μηχανικών με τίτλο «Έλεγχος εκπομπής καυσαερίων. Αποτεφρωτήρια»

16. Την ΥΑ 107017/05-09-2006 (ΦΕΚ 1225Β/2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001»

17. Την ΚΥΑ υπ. αριθμ. 13727/724 (ΦΕΚ 1087Β/05.08.2003) «Αντιστοίχιση των κατηγοριών των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα».

18. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων» (ΦΕΚ 177 τ. Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

19. Την ΚΥΑ υπ.αριθμ. Α5/1210/19.4.78 (ΦΕΚ 424/τ.β./10.5.78) «Περί όρων για την ίδρυση κοιμητηρίων».

20. Την ΚΥΑ υπ. αριθμ. 1014 (ΦΟΡ) 94/01 (ΦΕΚ 216/τ.β./6.3.2001) «Έγκριση Κανονισμών Ακτινοπροστασίας» αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η ρύθμιση θεμάτων τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα σχετικά με την αποτέφρωση νεκρών και, ειδικότερα, ζητημάτων που αναφέρονται στην αδειοδότηση των Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών, τις απαιτούμενες προδιαγραφές των Κέντρων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, καθώς και του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, τις απαιτούμενες διαδικασίες για την αποτέφρωση, τους υγειονομικούς κανόνες, τον έλεγχο των ατμοσφαιρικών εκπομπών και τη διάθεση των αποβλήτων.

Η ρύθμιση των ανωτέρω θεμάτων αποσκοπεί στην πρόληψη ή τον περιορισμό όσο είναι εφικτό, των επιπτώσεων στο περιβάλλον και ειδικότερα της ρύπανσης από εκπομπές στον ατμοσφαιρικό αέρα, στο έδαφος και στα επιφανειακά και υπόγεια νερά, καθώς και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου, που απορρέουν από την αποτέφρωση των νεκρών.

2. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται για τα Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών στην Ελλάδα.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. «αποτέφρωση»: η διαδικασία της απανθράκωσης του φέρετρου και του νεκρού ανθρώπινου σώματος σε υψηλές θερμοκρασίες, με τη δημιουργία μιας ελάχιστης ποσότητας τέφρας.

2. «διαδικασία αποτέφρωσης»: η εν τοις πράγμασι διαδικασία αποτέφρωσης που περιλαμβάνει τη φόρτωση του φέρετρου στον αποτεφρωτήρα, τον περιορισμό της σορού σε στάχτη και την τοποθέτηση αυτής σε τεφροδόχο.

3. «τέφρα»: τα δια μηχανικών μέσων κονιορτοποιημένα υπολείμματα της αποτέφρωσης του νεκρού σώματος ή των οστών.

4. «Κέντρο Αποτέφρωσης Νεκρών (Κ.Α.Ν.)»: κτιριακό συγκρότημα και ο περιβάλλον αυτό χώρος, που περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις διατήρησης και φύλαξης της σορού, αίθουσες τελετών, καθώς και τις εγκαταστάσεις όπου λαμβάνει χώρα η διαδικασία της αποτέφρωσης.

5. «αποτεφρωτήρας»: η τεχνική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η αποτέφρωση.

6. «προσωπικό λειτουργίας»: το εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο έχει την ευθύνη του ελέγχου της αποτέφρωσης, της λειτουργίας των μηχανημάτων και των σχετικών διαδικασιών.

7. «διασπορά τέφρας»: η εναπόθεση της τέφρας σε χώρο που επιθυμούσε εν ζωή ο νεκρός, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζονται οι διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημόσια υγεία.

8. «ταφή τέφρας»: η ταφή τέφρας γίνεται σε ειδικούς χώρους στον περιβάλλοντα χώρο του Κ.Α.Ν. ή σε ειδικό χώρο εντός των κοιμητηρίων.

9. «τεφροδόχος»: σκεύος εντός του οποίου τοποθετείται η τέφρα από την αποτέφρωση των νεκρών.

10. «χώρος ενθύμησης»: ειδικά διαμορφωμένος χώρος στον περιβάλλοντα χώρο του Κ.Α.Ν. (σιντριβάνι, ανθόκηπος κ.ά.), εντός του οποίου οι οικογένειες ή οι υπάλληλοι του Κ.Α.Ν. μπορούν να διασπείρουν την τέφρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζονται οι διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημόσια υγεία.

11. «τεφροφυλάκιο»: κτιριακός χώρος εντός του Κ.Α.Ν. ή του περιβάλλοντος χώρου αυτού, όπου φυλάσσονται τεφροδόχοι.

12. «πυρίμαχο πλακίδιο»: ειδικό πυρίμαχο αντικείμενο στο οποίο αναγράφεται ο εξαψήφιος αριθμός αποτέφρωσης και το οποίο συνοδεύει τη σορό από της αφίξεώς της στο Κ.Α.Ν. και σε όλη τη διάρκεια της αποτέφρωσης και τοποθετείται εντός της τεφροδόχου με την τέφρα.

13. «κονιορτοποιητής υπολειμμάτων αποτέφρωσης»: ειδικό μηχάνημα στο οποίο εισέρχεται το υπόλειμμα της αποτέφρωσης και με μηχανική μέθοδο κονιορτοποιούνται όλα υπολείμματα έχουν στερεά μορφή.

14. «απαέρια»: είναι τα πρωτογενή αέρια που εξέρχονται από τον αεραγωγό του αποτεφρωτήρα, πριν από οποιαδήποτε επεξεργασία.

15. «Φορέας λειτουργίας»: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι κατά νόμο υπεύθυνο για τη λειτουργία της εγκατάστασης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία

Άρθρο 3 Διαδικασία αδειοδότησης

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγρ. 1 του άρθρου 2 του Π.Δ. 31/2009 (ΦΕΚ 49/23-3-2009), η έννοια της επαφής των χώρων όπου χωροθετούνται Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών (Κ.Α.Ν) με τα υφιστάμενα ή τα ιδρυόμενα κοιμητήρια υφίσταται και στην περίπτωση παρεμβολής μεταξύ τους κοινοχρήστου χώρου (όπως οδός, πεζόδρομος, υπαίθριος χώρος στάθμευσης, νησίδα πρασίνου κλπ).

2. Για την εφαρμογή της περίπτωσης β) της παρ.1 του άρθρου 2 του Προεδρικού Διατάγματος 31/2009 (ΦΕΚ 49Α) σύμφωνα με το οποίο η χωροθέτηση του ΚΑΝ γίνεται με έγκριση τοπικού ρυμοτομικού, τηρούνται τα προβλεπόμενα από την ΥΑ 107017/2006 (ΦΕΚ 1225Β) όπως ισχύει.

3. Τα ΚΑΝ θεωρούνται δραστηριότητες χαμηλής όχλησης.

4. Για την εφαρμογή της περίπτωσης γ της παρ.2 γ) του άρθρου 2 του Προεδρικού Διατάγματος 31/2009 (ΦΕΚ 49Α) τα Κ.Α.Ν. εντάσσονται στην 6η ομάδα του άρθρου 3 της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022Β) ως περίπτωση 19α στο σχετικό παράρτημα της εν λόγω ΚΥΑ και κατατάσσονται στην κατηγορία Α2 του άρθρου 4 της ίδιας ΚΥΑ, ανεξαρτήτως δυναμικότητας. Δεδομένου ότι έχει προηγηθεί για τη χωροθέτηση των ΚΑΝ η διαδικασία της παρ.1 του άρθρου 2 του Προεδρικού Διατάγματος 31/2009 (ΦΕΚ 49Α), το στάδιο της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής αξιολόγησης παραλείπεται και εφαρμόζεται απευθείας η διαδικασία της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του άρθρου 7 της ΚΥΑ /11014/703/2003 (ΦΕΚ 332Β)

5. Τα Κ.Α.Ν. εντάσσονται στην παράγραφο (δ) του άρθρου 2 του ν. 3325/2005 (ΦΕΚ 68/Α/11.3.2005) όπως εκάστοτε ισχύει. Η άδεια εγκατάστασης και η άδεια λειτουργίας θα εκδίδονται κατά τα προβλεπόμενα από τον ως άνω νόμο όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 4 Κανονισμοί - Διαδικασίες

1. Ο Ο.Τ.Α. εκδίδει την άδεια αποτέφρωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του Προεδρικού Διατάγματος 31/2009, καταγράφοντας σε βιβλίο και δίδοντας αριθμό άδειας αποτέφρωσης.

2. Η διαδικασία της αποτέφρωσης λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διάθεσης των οργάνων σε περίπτωση που υπάρχει δήλωση δωρεάς οργάνων. Απαγορεύεται αυστηρά η αφαίρεση οργάνων ή μελών από το σώμα του νεκρού που πρόκειται να αποτεφρωθεί εάν δεν υπάρχει δήλωση δωρεάς οργάνων. Απαγορεύεται η αποτέφρωση της σορού εάν προηγουμένως δεν αφαιρεθούν από το νεκρό σώμα τα ακατάλληλα προς αποτέφρωση ιατροτεχνικά μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Προεδρικού Διατάγματος 31/2009.

3. Η σορός μεταφέρεται στο Κέντρο Αποτέφρωσης Νεκρών και από την γραμματεία του Κ.Α.Ν. παραλαμβάνεται η άδεια αποτέφρωσης του Ο.Τ.Α., με επισυναπτόμενα τα έγγραφα που κατετέθησαν για την έκδοση της σχετικής άδειας.

4. Η γραμματεία του Κ.Α.Ν. καταχωρεί στο επίσημο θεωρημένο και αριθμημένο βιβλίο αποτεφρώσεων εξαψήφιο αριθμό αποτέφρωσης ο οποίος χαράσσεται στο ειδικό πυρίμαχο αντικείμενο που τοποθετείται εντός του φέρετρου. Ο ίδιος αυτός αριθμός αναγράφεται μαζί με το όνομα του νεκρού επάνω στην τεφροδόχο και αναφέρεται στο πιστοποιητικό αποτέφρωσης που εκδίδει το Κ.Α.Ν. εις διπλούν για κάθε αποτέφρωση. Το ένα αντίγραφο του πιστοποιητικού αποτέφρωσης παραδίδεται στην οικογένεια του θανόντος και το άλλο αποστέλλεται στον αρμόδιο Ο.Τ.Α.

5. Η γραμματεία ενημερώνει για την ημέρα και ώρα που πρόκειται να γίνει η αποτέφρωση, προκειμένου να ρυθμιστούν από τους οικείους του θανόντος τυχόν θέματα οργάνωσης τελετής και να παραστούν αν το επιθυμούν για να παρακολουθήσουν τη διαδικασία της αποτέφρωσης. Η γραμματεία, στη συνέχεια, εκδίδει πιστοποιητικό παραλαβής της σορού προς αποτέφρωση, στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία του θανόντος και η ημέρα και ώρα παραλαβής της σορού.

6. Η σορός φυλάσσεται από την παραλαβή της και μέχρι την αποτέφρωση, σε ειδικό ψυκτικό θάλαμο.

7. Πριν την αποτέφρωση οι συγγενείς μπορούν να δουν για τελευταία φορά τη σορό πριν την είσοδό της στον αποτεφρωτήρα και στη συνέχεια μπορούν να παραστούν και να παρακολουθήσουν τη διαδικασία εισόδου του φέρετρου στο θάλαμο αποτέφρωσης.

8. Από την είσοδο του φέρετρου στο θάλαμο αποτέφρωσης, οι τεχνικοί του Κ.Α.Ν. παρακολουθούν μέσω ηλεκτρονικού εξοπλισμού τη διαδικασία αποτέφρωσης και μετά από τον προγραμματισμένο χρόνο συλλέγουν τα υπολείμματα της αποτέφρωσης, τα οποία κονιορτοποιούν με ειδικό μηχανήμα. Το προϊόν της κονιορτοποίησης μαζί με το ειδικό πυρίμαχο αντικείμενο που συνόδευε τη σορό κατά την αποτέφρωση, εισάγονται σε ειδικό σκεύος (τεφροδόχος). Στη συνέχεια, σφραγίζεται η τεφροδόχος και εκτυπώνεται σε αυτήν το ονοματεπώνυμο του θανόντος, ο αριθμός αποτέφρωσης, ο τόπος γέννησής του, η ημερομηνία γέννησης και θανάτου του, η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της αποτέφρωσης.

9. Αν η τέφρα πρόκειται να εγκαταλειφθεί ελευθέρως στη θάλασσα ή να διασπαρθεί σε υπαίθριο χώρο, κατά τα οριζόμενα στην παρ.3 του άρθρου 4 του ΠΔ.31/2009 (ΦΕΚ 49Α), μαζί με τη βεβαίωση αποτέφρωσης παραδίδεται στην οικογένεια και η τεφροδόχος.

Άρθρο 5

Ασφάλεια εγκαταστάσεων και προσωπικού

1. Γενικές οδηγίες
  1. Ο ειδικός σκοπός των αποτεφρωτηρίων απαγορεύει τη χρήση τους για οποιονδήποτε άλλο σκοπό εκτός από την αποτέφρωση νεκρών ανθρώπινων σωμάτων, μελών αυτών και οστών.
  2. Δεν επιτρέπεται η αποτέφρωση νεκρού εκτός φέρετρου, καθώς και η αποτέφρωση περισσότερων του ενός νεκρού κάθε φορά.
  3. Οι αποτεφρωτήρες πρέπει να λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η τέφρα ανακτάται

πλήρως και συλλέγεται σε τεφροδόχο, χωρίς την παρουσία άλλων ουσιών ή άλλων τεφρών.

3α. Οι βηματοδότες που λειτουργούν με ραδιοϊσότοπα απομακρύνονται υποχρεωτικά.

3β. Τα ρούχα ή τα παπούτσια που περιέχουν ποσοστό ελαστομερών ή πολυχλωριούχου βινυλίου θα πρέπει να απομακρύνονται.

3γ. Όλα τα κοσμήματα (σκουλαρίκια, βραχιόλια, δαχτυλίδια κλπ.) και τα γυαλιά θα πρέπει να απομακρύνονται πριν την αποτέφρωση και να αποδίδονται στους οικείους του θανόντος.

4. Τυχόν ξένα υλικά τα οποία δύναται να μην αποτεφρωθούν πρέπει να συλλέγονται πριν την αποτέφρωση και να διαχειρίζονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι υπάλληλοι του αποτεφρωτήρα επιφορτίζονται με τον τελικό έλεγχο της σορού πριν την έναρξη της διαδικασίας αποτέφρωσης.

5. Τα φέρετρα που προορίζονται για αποτέφρωση νεκρών πρέπει να είναι κατασκευασμένα όσο το δυνατόν από φυσικά υλικά (ξύλο, μπαμπού ή ανακυκλωμένο πεπιεσμένο χαρτί) και ελεύθερα από οποιαδήποτε ουσία εμποτισμού, συντηρητικά ξύλου, ώστε κατά την καύση να μην μολύνουν το περιβάλλον. Δεν επιτρέπεται η χρήση αναφλέξιμων ασταριών σε συνδυασμό με έγχρωμες επικαλύψεις. Φέρετρα και εσωτερικές επενδύσεις φέρετρων που περιέχουν βαρέα μέταλλα όπως ψευδάργυρο και μόλυβδο, είναι ακατάλληλα για αποτέφρωση.

Πριν την αποτέφρωση θα πρέπει να αφαιρούνται από τα φέρετρα τυχόν μεταλλικά ή πλαστικά αντικείμενα (σταυροί, λαβές, άλλα διακοσμητικά). Τα παραπάνω αντικείμενα μπορούν να υπάρχουν μόνο εάν είναι φυσικά προϊόντα, έχουν κατασκευαστεί από φυσικά υλικά ή είναι αποκλειστικά κατασκευασμένα από πολυολεφίνες. Η εσωτερική επένδυση των φέρετρων όπως και τα προσωπικά ενδύματα πρέπει να είναι κατασκευασμένα από υλικά που περιέχουν μόνο άνθρακα, υδρογόνο και οξυγόνο.

6. Οι τεφροδόχοι μπορούν να κατασκευάζονται από υλικά όπως μάρμαρο, πηλό, ξύλο, μέταλλο (ανοξείδωτα μέταλλα), πλεξιγκλάς, κ.α. Οι τεφροδόχοι που θα βυθίζονται εντός της θάλασσας θα πρέπει να είναι υδατοδιαλυτές και να κατασκευάζονται από φυσικά ανακυκλωμένα υλικά (χαρτί, αλάτι, ρύζι κ.α.), να είναι δε πιστοποιημένες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την χρήση τους ως υδατοδιαλυτές τεφροδόχοι.

2. Οδηγίες εγκαταστάσεων

1. Οι επικίνδυνοι χώροι των αποτεφρωτηρίων πρέπει να επισημαίνονται και να αποκλείονται με κατάλληλα μέτρα.

2. Όλοι οι χώροι των αποτεφρωτηρίων πρέπει να είναι σχεδιασμένοι με γνώμονα την ασφαλή εκκένωσή τους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

3. Η ατμόσφαιρα στους χώρους εργασίας πρέπει να παρακολουθείται για επικίνδυνες συγκεντρώσεις αερίων με ανιχνευτές. Κάθε δυσλειτουργία οποιουδήποτε μηχανισμού πρέπει να επισημαίνεται αμέσως με οπτικό ή ακουστικό συναγερμό.

4. Πρέπει να χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα τεχνικά μέσα ώστε να αποκλείεται η διαρροή απαερίων.

5. Το αποτεφρωτήριο του Κ.Α.Ν. πρέπει να καλύπτεται από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης ολικής ή τοπικής εφαρμογής, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και να αποτελεί ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα εντός του συγκροτήματος.

Όλοι οι στεγασμένοι χώροι του Κ.Α.Ν. θα διαμορφώνονται και θα δομούνται έτσι ώστε να τηρούνται τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας περί παθητικής πυροπροστασίας καθώς επίσης, όλοι οι χώροι θα εξοπλίζονται με τα προβλεπόμενα μέσα πυροπροστασίας και πυρόσβεσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αλλά και τις επιπλέον απαιτήσεις που τυχόν υποδειχθούν ως απαραίτητες από την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

6. Οι αποτεφρωτήρες πρέπει να λειτουργούν με ασφάλεια ακόμη και σε περίπτωση διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος.

7. Τα δάπεδα του αποτεφρωτηρίου και των παρακείμενων χώρων πρέπει να επιστρώνονται με μη απορροφητικά και άσηπτα υλικά που καθαρίζονται εύκολα καθώς και να διαθέτουν σύστημα απορροής.

8. Σε περίπτωση ρυπογόνου συμβάντος λόγω αστοχίας της διαδικασίας αποτέφρωσης, όλοι οι χώροι του αποτεφρωτηρίου πρέπει να πλένονται και να απολυμαίνονται αμέσως με βακτηριοκτόνα προϊόντα.

9. Οι τοίχοι όλων των χώρων του αποτεφρωτηρίου και για ύψος 1,50 μ. από τη στάθμη του δαπέδου να καλύπτονται με λεία μη απορροφητική επίστρωση και εύκολη στον καθαρισμό.

10. Τα απόβλητα του αποτεφρωτηρίου διατίθενται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις διαχείρισης επικινδύνων ή μη, κατά περίπτωση, αποβλήτων. Η μεταφορά τους γίνεται από ειδικά αδειοδοτημένο φορέα και όχι από κοινού με τα αστικά απόβλητα.

11. Το αποτεφρωτήριο πρέπει να καθαρίζεται πλήρως σε τακτά χρονικά διαστήματα, (τουλάχιστον 2 έως 4 φορές ετησίως) ανάλογα με την ετήσια δυναμικότητα αποτέφρωσης.

Συνιστάται η σύναψη σύμβασης συντήρησης με τον κατασκευαστή του αποτεφρωτήρα ή με φορέα ο οποίος μπορεί να τεκμηριώσει την τεχνική του επάρκεια καθώς και η κατάρτιση ετήσιου προγράμματος συντήρησης σύμφωνα με τα εγχειρίδια συντήρησης του κατασκευαστή, τη δυναμικότητα και τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης. Στο ετήσιο πρόγραμμα συντήρησης, εκτός των άλλων, θα καθορίζονται και οι εργασίες καθαρισμού του αποτεφρωτήρα καθώς και τα προσόντα, η εκπαίδευση και τα μέσα ατομικής προστασίας του προσωπικού συντήρησης και καθαρισμού.

Άρθρο 6

Οριακές τιμές ατμοσφαιρικών εκπομπών

1. Οι αποτεφρωτές των Κ.Α.Ν θα πρέπει να συμμορφώνονται με τα ακόλουθα όρια εκπομπών (11% συγκέντρωση οξυγόνου στα απαέρια για αποτεφρωτήρες που καίνε ορυκτά καύσιμα ή 15% για ηλεκτρικά θερμαινόμενους αποτεφρωτήρες):

- Ολική συγκέντρωση σκόνης: 10 mg/m³ (ωριαίες μέσες τιμές).
- Μονοξειδίο του άνθρακα: 50 mg/m³ (ωριαίες μέσες τιμές).
- Οργανικές ουσίες υπολογιζόμενες ως TOC: 20 mg/m³ (ωριαίες μέσες τιμές).
- Διοξίνες και φουράνια: 0,1 ng I-TEQ / m³ - μέσος όρος περιόδου δειγματοληψίας (ελάχιστης διάρκειας 6 ωρών).

2. Η μεθοδολογία μέτρησης και υπολογισμού των προς έλεγχο ρύπων θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες διατάξεις για την αποτέφρωση αποβλήτων της ΚΥΑ 22912/1117/2005, και ιδιαίτερα τα προβλεπόμενα από το άρθρο 11 και τα Παραρτήματα Ι, ΠΙ, V και VI αυτής.

3. Η αποτέφρωση θα πρέπει να διεξάγεται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι οριακές τιμές εκπομπών επιτυγχάνονται κάθε ημέρα λειτουργίας συμπεριλαμβανομένης της πρώτης και της τελευταίας αποτέφρωσης κάθε ημέρας.

Άρθρο 7

Έλεγχοι - Κυρώσεις

1. Ο έλεγχος τήρησης των όρων των αδειών που προβλέπονται από την παρούσα, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή της Περιφέρειας κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πραγματοποιεί αποτέφρωση, κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσας απόφασης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 1650/1986 όπως το άρθρο 30 τροποποιημένο ισχύει.

Άρθρο 8

Παραρτήματα

1. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης τα παραρτήματα που ακολουθούν.

2. Τα παραρτήματα δύναται να τροποποιούνται και να συμπληρώνονται με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ελάχιστες κτιριολογικές απαιτήσεις

1. Το κτιριακό συγκρότημα του Κέντρου Αποτέφρωσης Νεκρών εξυπηρετεί την συνάθροιση κοινού πενήντα (50) τουλάχιστον ατόμων για νεκρώσιμες τελετές και στεγάζει την υπηρεσία αποτέφρωσης των νεκρών με τον απαραίτητο ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό και τους απαραίτητους βοηθητικούς χώρους.

2. Το Κ.Α.Ν. θα πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο τους ακόλουθους χώρους ανά χρήση:

1. Για τη συνάθροιση κοινού

1.1. Χώρος εισόδου - υποδοχής.

Εξυπηρετεί την είσοδο του κοινού και την εκφόρτωση της σορού για τη μεταφορά της στην αίθουσα τελετών. Πρέπει να διαθέτει στην εξωτερική πλευρά του κτιρίου επαρκή στεγασμένο ημιυπαίθριο χώρο για την προσέλαση και τους ελιγμούς του οχήματος μεταφοράς της σορού.

1.2. Αίθουσα τελετών

Εξυπηρετεί, ανάλογα με το τελετουργικό του θρησκευματος του νεκρού, τη διεξαγωγή της νεκρώσιμης τελετής, εξοπλισμένη αντίστοιχα. Πρέπει να έχει ελάχιστο εμβαδόν 80,00 τ.μ. με μια ελάχιστη διάσταση 6,00 μ.

Προαιρετικά μπορεί να υπάρχει εντός του Κέντρου επιπλέον βοηθητικός χώρος αναψυκτήριου για την παροχή αφεψημάτων κ.λπ. αδειοδοτημένος σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις μετά από γνωμοδότηση της οικείας υγειονομικής υπηρεσίας.

Οι τελετές μπορούν να προσφέρονται από την οικογένεια και τους συγγενείς πριν ή μετά την αποτέφρωση ή στον ειδικό χώρο τελετών στο Κ.Α.Ν. ή σε όποιο άλλο

λατρευτικό χώρο εκτός του Κ.Α.Ν. Επιμνημόσυνες τελετές μπορούν να προσφέρονται από τις οικογένειες και τους συγγενείς, τόσο στο χώρο φύλαξης των τεφροδόχων, εντός των τεφροφυλακίων, όσο και στους χώρους ενθύμησης και στους χώρους ταφής της τέφρας. Επιμνημόσυνες τελετές μπορούν να προσφέρονται επίσης στους χώρους διασποράς της τέφρας.

1.3. Αίθουσα αναμονής συγγενών

Εξυπηρετεί την αναμονή των συγγενών πριν και μετά την τελετή και την αποτέφρωση. Πρέπει να έχει ελάχιστο εμβαδό 20,00 τ.μ. και άμεση πρόσβαση στο χώρο εισόδου και στην αίθουσα τελετών.

1.4. Αποθήκη εξοπλισμού τελετών

Εξυπηρετεί την αποθήκευση υλικών και αντικειμένων εξοπλισμού της αίθουσας τελετών και επικοινωνεί άμεσα με αυτήν.

1.5. Γραφεία προσωπικού

Ο αριθμός τους είναι ανάλογος με το μέγεθος του Κ.Α.Ν. και τον αριθμό των εργαζομένων σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διαθέτει ένα γραφείο του υπεύθυνου του Κ.Α.Ν. και ένα γραφείο για το υπόλοιπο προσωπικό.

1.6. W.C. κοινού

Θα πρέπει να έχει χώρους W.C διακριτούς ανά φύλο και Α.Μ.Ε.Α. Τα W.C. σχεδιάζονται πάντοτε με προθάλαμο.

1.7. W.C. προσωπικού

Ο αριθμός τους εξαρτάται από τον αριθμό του προσωπικού του Κ.Α.Ν. και εξυπηρετεί μόνο αυτό. Θα πρέπει να έχει χώρους W.C διακριτούς ανά φύλο και Α.Μ.Ε.Α. Τα W.C. σχεδιάζονται πάντοτε με προθάλαμο.

2. Για την αποτέφρωση των σορών

2.1. Χώρος εισόδου φέρετρων

Εξυπηρετεί την είσοδο και παραλαβή φέρετρων για αποτέφρωση, καθώς και την πρόσβαση των εργαζομένων στον αποτεφρωτήρα.

2.2. Θάλαμος τελικού ελέγχου σορού

Εξυπηρετεί την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου και προετοιμασίας της σορού για την αποτέφρωση. Στο χώρο αυτό φυλάσσεται και ο απαιτούμενος κινητός εξοπλισμός για τη μεταφορά του φέρετρου. Οι διάδρομοι μεταφοράς του φέρετρου και οι πόρτες τους καθ' όλο το μήκος της οδού της πρέπει να έχουν ελάχιστο πλάτος 2,20 μ.

2.3. Θάλαμος συντήρησης ή αντίστοιχης ψυχόμενης διάταξης

Εξυπηρετεί την προσωρινή παραμονή της σορού, όχι πέραν των 80 ωρών πλην εξαιρετικών περιπτώσεων και σε θερμοκρασία μικρότερη των 4° C.

2.4. Προθάλαμος παράδοσης και φόρτωσης φέρετρου προς αποτέφρωση.

Επικοινωνεί άμεσα με τον αποτεφρωτήρα και πρέπει να έχει ελάχιστο μήκος 3,60 μ. πριν τον αποτεφρωτήρα.

2.5. Αποτεφρωτήρας

Περιλαμβάνει τις μονάδες των κλιβάνων αποτέφρωσης, την καπνοδόχο, το τμήμα επεξεργασίας των καυσαερίων και το τμήμα επεξεργασίας και αποθήκευσης υπολειμμάτων και τέφρας.

2.6. Χώρος διατάξεων και οργάνων χειρισμού

Εξυπηρετεί τον έλεγχο των εργασιών της αποτέφρωσης, την καταγραφή και παρακολούθηση των συνθηκών πραγματικής λειτουργίας της εγκατάστασης από

υπεύθυνο χειριστή. Διαθέτει μεταξύ άλλων ένα πυρόμετρο και ένα σύστημα μέτρησης πυκνότητας καπνού με οπτική δυνατότητα ελέγχου των συνθηκών καύσης από τον χειριστή.

2.7. Γραφείο - εργαστήριο χειρισμού του αποτεφρωτήρα με συνεχόμενο αποδυτήριο, W.C. και λουτρό

Εξυπηρετεί την παραμονή και την εργασία του χειριστή της εγκατάστασης

2.8. Χώρος υπηρεσίας καθαρισμού του αποτεφρωτήρα.

Στο χώρο αυτό φυλάσσονται τα υλικά, τα εργαλεία και οι συσκευές των υπηρεσιών καθαριότητας του Κ.Α.Ν.

2.9. Χώροι Η/Μ εγκαταστάσεων του συγκροτήματος

Περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις εγκαταστάσεις θέρμανσης, παροχής θερμικής ενέργειας των κλιβάνων, εφεδρικής πηγής γεννήτριας, παροχής ηλεκτρισμού και ύδατος, εφεδρικής δεξαμενής ύδατος για τις ανάγκες της πυροπροστασίας, εγκαταστάσεις εξαερισμού των χώρων και ερμάρια τοποθέτησης των μετρητών των δικτύων κοινής ωφέλειας που εξυπηρετούν το συγκρότημα

2.10. Γραφείο παράδοσης της τέφρας

Στο χώρο αυτό γίνεται η συσκευασία της τέφρας και η παραλαβή της τεφροδόχου από τους συγγενείς του νεκρού.

2.11. Τεφροφυλάκιο

Στον ειδικό αυτό χώρο φυλάσσονται οι τεφροδόχοι κατ' αντιστοιχία με τα οστεοφυλάκια των κοιμητηρίων.

3. Αναγκαίοι υπαίθριοι χώροι του Κ.Α.Ν.

3.1. Αύλειος χώρος υπηρεσίας του αποτεφρωτήρα

Πρέπει να επιτρέπει τη μετακίνηση ογκώδους εξοπλισμού και να βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με τον αποτεφρωτήρα. Είναι απομονωμένος από την κοινή θέα και μπορεί να περιλαμβάνει και χώρο για εργαλεία κηπουρικής και συντήρησης του χώρου ενθύμησης

3.2. Χώρος ενθύμησης

Κατάλληλα διαμορφωμένος υπαίθριος χώρος εδάφους ή/και σιντριβάνι για την υποδοχή των τεφρών με διασπορά ή ενταφιασμό. Στην περίπτωση διασποράς απαιτείται κατάλληλη διαχείριση του εδαφικού υλικού κατά τμήματα, ώστε να μην επέρχεται ο κορεσμός όλης της επιφάνειάς του (διακοπή χρήσης κατά τμήματα, ανάκτηση του υλικού και επαναχρησιμοποίησή του).

3. Στο χώρο των εγκαταστάσεων θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι κατ' ελάχιστο απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

4. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Κ.Α.Ν. μπορεί να αποτελούνται από έναν ή περισσότερους ορόφους, υποχρεωτικά όμως οι χώροι εγκατάστασης των μηχανημάτων θα είναι πάντα στον όροφο που εφάπτεται του εδάφους. Οι διαστάσεις των χώρων του αποτεφρωτήρα ποικίλουν ανάλογα με τις αισθητικές και πρακτικές ανάγκες κατά περίπτωση.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού (ΦΕΚ 59/89) και του ΠΔ 16/1996 (ΦΕΚ 10Α/96).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Θέματα μηχανολογικού και τεχνικού χαρακτήρα

1. Η εγκατάσταση του αποτεφρωτήρα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις εκείνες ώστε να διασφαλίζεται η λειτουργία της κατά τρόπο ώστε να τηρούνται στο σύνολό τους τα προβλεπόμενα της παρούσας, ήτοι

1.1. Το μέγεθος της εγκατάστασης, οι προδιαγραφές και η συντήρηση των κλιβάνων και των λοιπών μηχανημάτων, να είναι σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών και τον επιλεγόμενο τύπο των αποτεφρωτήρων.

1.2. Να διαθέτει δύο (2) τουλάχιστον κλιβάνους αποτέφρωσης σε ανεξάρτητες γραμμές λειτουργίας, ώστε να είναι δυνατή η συντήρηση και ο περιοδικός έλεγχός τους εναλλακτικά. Οι πόρτες τους να επιτρέπουν την άνετη εισαγωγή σορού μεγάλου μεγέθους. Η φόρτωση των κλιβάνων να γίνεται με αυτοματοποιημένο τρόπο (ταινιόδρομοι ή αναβατόρια).

1.3. Να χρησιμοποιεί ως καύσιμο για την παραγωγή θερμότητας καύσης, φυσικό αέριο, πετρέλαιο των εκάστοτε νόμιμων επιτρεπόμενων προδιαγραφών, ή ηλεκτρικό ρεύμα.

1.4. Να διαθέτει σύστημα επαρκούς φυσικού ή μηχανικού εξαερισμού.

1.5. Να διαθέτει τις απαιτούμενες ζώνες και μηχανισμούς σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (ζώνη πλήρους καύσης, ζώνη πλήρους καύσης των απαερίων, ζώνη πλήρους καύσης τέφρας, σύστημα αποθέρμανσης, των πρωτογενών αερίων, σύστημα καθαρισμού των απαερίων)

1.6. Να έχει την απαιτούμενη υψηλή θερμοκρασία πριν αρχίσει η αποτέφρωση.

1.7. Να παρέχει επαρκή ποσοτική και χρονική παροχή ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να εξασφαλίζεται το οξυγόνο που είναι απαραίτητο για τη διαδικασία αποτέφρωσης.

1.8. Να εξασφαλίζει τον απαιτούμενο χρόνο παραμονής των πρωτογενών αερίων στη ζώνη πλήρους καύσης των απαερίων.

1.9. Να υπάρχει ο απαιτούμενος όγκος της ζώνης αποτέφρωσης για την μείξη των απαερίων με το οξυγόνο.

1.10. Να διαθέτει αυτόματο μηχανισμό αποδέσμευσης του φορείου σε συνάρτηση με τη θερμοκρασία της ζώνης αποτέφρωσης.

1.11. Να εξασφαλίζει την διατήρηση συνεχούς αρνητικής πίεσης στο εσωτερικό του αποτεφρωτήρα.

1.12. Να επιτρέπει την απομάκρυνση της τέφρας μόνο μετά την πλήρη μετατροπή της σε ανόργανα υλικά.

1.13. Να διαθέτει τα κατάλληλα συστήματα μεταφοράς και εισαγωγής του φέρετρου στο εσωτερικό του αποτεφρωτήρα. Το σύστημα μεταφοράς πρέπει να είναι ημι-αυτόματο ή πλήρως αυτόματο και να παρέχει τη δυνατότητα ασφαλούς επιτήρησης στο προσωπικό λειτουργίας. Το σύστημα εισαγωγής πρέπει να είναι σχεδιασμένο ώστε να αποκλείεται η εκτίναξη φλόγας ή διαφυγή των απαερίων.

1.14. Να διαθέτει σύστημα συνεχούς παρακολούθησης των συγκεντρώσεων μονοξειδίου του άνθρακα καθώς και της αδιαφάνειας των απαερίων

1.15. Να διαθέτει σύστημα μέτρησης και συνεχούς καταγραφής για τις θερμοκρασίες του αποτεφρωτήρα, καθ' όλη τη διάρκεια της πραγματικής λειτουργίας της εγκατάστασης.

1.16. Να μην δημιουργούνται εν γένει προβλήματα δυσοσμίας.

2. Τα καυσαέρια απάγονται με ελεγχόμενο τρόπο και σύμφωνα με τα ισχύοντα κοινοτικά ή εθνικά πρότυπα για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα μέσω καπνοδόχου, της οποίας το ύψος υπολογίζεται με γνώμονα την προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Τα τοιχώματά της θα πρέπει να διαθέτουν

τα κατάλληλα ανοίγματα - οπές εύκολα επισκέψιμα ή άλλο κατάλληλο σύστημα για τη διασφάλιση κανονικών συνθηκών δειγματοληψίας των απαερίων. Οι εκπομπές των απαερίων δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα όρια του άρθρου 6 της παρούσας.

2α. Τα στερεά απόβλητα της διαδικασίας αποτέφρωσης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προέρχονται από τον καθαρισμό των καυσαερίων, διατίθενται ή αξιοποιούνται με βάση τα προβλεπόμενα στη σχετική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων.

2β. Τα υγρά απόβλητα που παράγονται από τη διαδικασία της αποτέφρωσης, όπως συμβαίνει με ορισμένες μεθόδους καθαρισμού καυσαερίων που παράγουν υγρά απόβλητα, διαχειρίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στη σχετική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων. Τα υγρά απόβλητα εφόσον συλλέγονται προσωρινά, μέχρι την τελική τους διαχείριση, πρέπει να συλλέγονται σε στεγανό δοχείο ή σε περίπτωση που δεν είναι επικίνδυνα, σε στεγανό βόθρο, ξεχωριστό από τυχόν βόθρο διάθεσης αστικών λυμάτων.

3. Ο τρόπος κατασκευής, τα υλικά κατασκευής καθώς και οι διαστάσεις του αποτεφρωτήρα καθορίζονται από τον κατασκευαστή του αποτεφρωτήρα με γνώμονα την ασφάλεια της εγκατάστασης, την προστασία της ασφάλειας και υγείας του ανθρώπου και την προστασία του περιβάλλοντος .

4. Ο αποτεφρωτήρας πρέπει να είναι σχεδιασμένος ως σύστημα τριών (3) ζωνών. Οι ζώνες αυτές είναι:

Ζώνη αποτέφρωσης. Στη ζώνη αυτή πραγματοποιείται η διαδικασία της αποτέφρωσης. Προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία, η μέση θερμοκρασία 10 λεπτών πριν την εισαγωγή της σωρού στη ζώνη πλήρους καύσης πρέπει να είναι τουλάχιστον 850 °C, μετά την τελευταία προσθήκη κρύου ατμοσφαιρικού αέρα για την καύση. Πρέπει να εξασφαλίζεται ο αξιόπιστος διαχωρισμός της τέφρας κάθε σωρού με κατάλληλα κατασκευαστικά μέτρα και με τη σωστή λειτουργία του αποτεφρωτήρα. Τα πρωτογενή αέρια που παράγει η καύση στη ζώνη αποτέφρωσης κατευθύνονται μέσω αεραγωγών προς τη ζώνη πλήρους καύσης για ολοκλήρωση της καύσης. Η ελαφριά στάχτη του ξύλου παρασύρεται από το ρεύμα των απαερίων και στη συνέχεια συλλαμβάνεται στον συλλέκτη σκόνης κατάντη του κλιβάνου.

Ζώνη πλήρους καύσης τέφρας. Εδώ γίνεται η πλήρης μετατροπή της τέφρας σε ανόργανες ουσίες και η αποθέρμανσή της. Διάχυση σκόνης κατά τη μεταφορά της τέφρας πρέπει να αποφεύγεται με τα κατάλληλα μέτρα.

Ζώνη πλήρους καύσης απαερίων. Σε αυτή τη ζώνη και σε θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 850 °C πραγματοποιείται η πλήρης καύση των απαερίων, για να αποκλεισθεί ο σχηματισμός τοξικών ενώσεων. Τα απαέρια πρέπει να καίγονται για δύο (2) δευτερόλεπτα και με παρουσία τουλάχιστον 6% οξυγόνου. Το σύστημα καύσης πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον αυτόματο σύστημα ελέγχου που να εξασφαλίζει τις ως άνω θερμοκρασίες, καθώς και κατάλληλα συστήματα ώστε να παρακολουθείται η αρνητική πίεση στον αποτεφρωτήρα, και η συγκέντρωση οξυγόνου στα απαέρια. Ο βαθμός καύσης μπορεί να επαληθεύεται μετρώντας το διοξείδιο του άνθρακα στα

απαέρια. Επιπλέον, με κατάλληλο σχεδιασμό των αεραγωγών, και με τακτικό καθαρισμό τους αποφεύγεται η συγκέντρωση μεγάλης ποσότητας σωματιδίων τέφρας που οδηγεί στον σχηματισμό διοξινών.

Συμπληρωματικά χρησιμοποιούνται συστήματα επεξεργασίας της τέφρας και συστήματα αποθέρμανσης των πρωτογενών απαερίων που ολοκληρώνουν τον σχεδιασμό του αποτεφρωτήρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Προσωπικό λειτουργίας

1. Το προσωπικό λειτουργίας πρέπει να διαθέτει επαρκή προσόντα ώστε να εξασφαλίζεται η σωστή λειτουργία του αποτεφρωτήρα. Πρέπει να εκπαιδεύεται στη λειτουργία του αποτεφρωτήρα από τον κατασκευαστή του για τη σωστή λειτουργία του εξοπλισμού. Η ως άνω εκπαίδευση θα αποδεικνύεται με σχετικό πιστοποιητικό που θα εγκρίνει η αρμόδια δημόσια υπηρεσία.

2. Οι αποτεφρωτήρες επιτρέπεται να λειτουργούν μόνο με εκπαιδευμένο προσωπικό. Το κέντρο αποτέφρωσης υποχρεούται να παρέχει οδηγίες λειτουργίας του αποτεφρωτήρα για τη διευκόλυνση του προσωπικού.

3. Ο διευθυντής του αποτεφρωτήρα πρέπει να είναι Τεχνικός Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με κατάλληλα προσόντα και με την απαιτούμενη εξειδίκευση ή με μακρόχρονη επαγγελματική εμπειρία/ προϋπηρεσία σε αποτεφρωτήρια.

4. Οι χώροι εργασίας και λειτουργίας, πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να διασφαλίζεται η υγεία και η προστασία του προσωπικού. Στους χώρους αυτούς πρέ-

πει να υπάρχουν σχέδια πυροπροστασίας, καθαρισμού, προστασίας του δέρματος και απολύμανσης.

5. Όσο το προσωπικό συντήρησης εκτελεί εργασίες όπου δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα επικίνδυνης έκθεσης πρέπει να είναι εξοπλισμένο με τον κατάλληλο εξοπλισμό προστασίας (γάντια, μάσκες κλπ.).

6. Το προσωπικό πρέπει να χειρίζεται και να μεταφέρει τις τεφροδόχους με τρόπο που να αποκλείεται η διασπορά της τέφρας. Η πλήρωση των τεφροδόχων πρέπει να διενεργείται με τρόπο τέτοιο που να διασφαλίζει την ασφάλεια του προσωπικού λειτουργίας.

7. Το προσωπικό λειτουργίας πρέπει να έχει τη δυνατότητα εμποτείας εισαγωγής του φέρετρου στον αποτεφρωτήρα.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

* 0 2 0 0 7 4 5 3 1 0 5 1 0 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster.et@et.gr